

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoP/19/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514202436
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 11. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8514202436.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členiek senátu JUDr. Jany Burešovej a JUDr. Moniky Juskovej v právnej veci navrhovateľky M. H., rod. K., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXXX/XX, N. Y., pr. zast. JUDr. Slavomírom Firmentom, advokátom AK so sídlom 17. novembra 14, Stará Ľubovňa, IČO: 42076986, proti odporcovi Q. H., nar. XX.X.XXXX, bytom X. XXXX/XX, N. Y., v konaní o rozvod manželstva a úpravu práv a povinností k mal. N. H., nar. XX.X.XXXX a mal. V. H., nar. XX.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č. k. 4P 88/2014-167 zo dňa 25. 5. 2015 takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu 1.stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o rozvode manželstva.

Žiaden z účastníkov n e m á p r á v o na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa rozhodol tak, že I. manželstvo navrhovateľky M. H., rod. K., nar. X.X.XXXX a odporcu Q. H., nar. XX.X.XXXX uzavreté dňa XX.X.XXXX a zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu N. Y., vo zväzku 8, ročník XXXX, na strane XX pod poradovým číslom XX rozviedol.

II. Zveril maloleté deti N. H., nar. XX.X.XXXX a V. H., nar. XX.X.XXXX na čas po rozvode manželstva do osobnej starostlivosti matke M. H., ktorá bude maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

III. Otcovi mal. detí Q. H., nar. XX.X.XXXX uložil povinnosť prispievať na výživu mal. N. H., nar. XX.X.XXXX mesačne sumou 110 eur a na výživu mal. V. H., nar. XX.X.XXXX mesačne sumou 100 eur, ktoré výživné je otec povinný uhrádzať vždy do 15-tého dňa toho-ktorého mesiaca vopred k rukám matky mal. detí, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku.

Otec mal. detí je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi a to:

- každý páry týždeň v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do utorka nasledujúceho týždňa do 18.00 hod.;
- počas Vianočných sviatkov dňa 24.12. toho-ktorého roka od 9.00 hod. do 14.00 hod.;
- počas Veľkonočných sviatkov vo Veľkonočnú sobotu od 9.00 hod. do 14.00 hod.,
- počas letných prázdnin v mesiaci júl - prvý a tretí týždeň a v mesiaci august štvrtý týždeň prázdnin.

IV. Matke mal. detí uložil povinnosť v stanovenom čase deti otcovi v mieste svojho bydliska odovzdať a taktiež otcovi mal. detí uložil povinnosť v stanovenom čase deti naspäť matke vrátiť na adrese jej bydliska.

Posledným výrokom V. vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov tohto konania.

Právne svoje rozhodnutie odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 18, § 19 ods. 1, § 23 ods. 1, 2, § 24 ods. 1 až 4, § 25 ods. 2, § 62 ods. 1, 2, 3, 4, § 75 ods. 1 Zákona o rodine a ust. § 113 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“).

Súd prvého stupňa mal vykonaným dokazovaním preukázané, že vzťahy medzi účastníkmi konania sú vážne narušené a trvalo rozvrátené, ich manželstvo neplní svoj účel, žiadnu zo svojich funkcií, teda funkciu hospodársku, funkciu vzájomnej pomoci a dôvery, ako ani funkciu výchovnú a od účastníkov nemožno očakávať obnovenie manželského spolužitia. Ekonomickú funkciu si manželstvo účastníkov neplní už vyše roka, konkrétne od mája 2014, kedy sa navrhovateľka aj s mal. deťmi natrvalo odsťahovala zo spoločnej domácnosti a odkedy každý z manželov uspokojuje svoje potreby z vlastných príjmov. Z vykonaného dokazovania tiež vyplýva, že manželia medzi sebou komunikujú iba v nevyhnutnej miere, nezdieľajú svoje každodenné zážitky či starosti, a teda je preukázané, že manželstvo si neplní ani funkciu vzájomnej pomoci a dôvery medzi manželmi. Napokon manželstvo si neplní ani výchovnú funkciu, nakoľko účastníci nevychováajú svoje maloleté dieťa spolu, a to najmä vzhľadom na ich vzájomné odlúčenie.

Za hlavnú príčinu rozpadu vzťahov medzi manželmi považoval súd rozdielne povahové vlastnosti účastníkov konania, nedostatočnú komunikáciu medzi navrhovateľkou a odporcom, absenciu spoločného náhľadu na problémy v manželstve a neschopnosť riešiť problémové veci kompromisom, nesúlad vo výchovnom vedení maloletých detí a v konečnom dôsledku aj nedostatok trávenia spoločného času.

Prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní súdu o úprave práv a povinnosti rodičov na čas po rozvode k maloletým deťom bol záujem mal. N. a V., ich citové väzby a vývinové potreby, ako aj stabilita budúceho výchovného prostredia. Navrhovateľka aj odporca zhodne navrhli, aby boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich má v starostlivosti aj toho času na základe predbežného opatrenia. Podľa názoru súdu je zverenie mal. detí do osobnej starostlivosti navrhovateľky v ich záujme, pričom navrhovateľka zabezpečí mal. deťom v plnom rozsahu ich vývinové potreby, ako aj stabilitu výchovného prostredia. Navrhovateľka sa o maloleté deti stará od ich narodenia a v jej doterajšej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky, starostlivosť nezanedbáva a je o nich riadne postarané.

Pri určovaní osobnej starostlivosti súd prihliadal okrem vyjadrení navrhovateľky a odporcu aj na vyjadrenie kolízneho opatrovníka, ktorý taktiež navrhol zveriť mal. deti do osobnej starostlivosti navrhovateľky.

Súd po vykonanom dokazovaní určil vyživovaciu povinnosť odporcu sumou 110,- eur mesačne na mal. N. a sumou 100,- eur mesačne na mal. V., ktorú bude odporca poukazovať k rukám navrhovateľky. Zohľadnil pritom stav opodstatnených a odôvodnených potrieb mal. detí, ktoré navštevujú materskú školu, pričom navyše mal. N. od septembra 2015 nastupuje na základnú školu, s čím budú súvisieť zvýšené náklady. Na základe predbežného opatrenia č. k. 4P/114/2014-10 zo dňa 11. 6. 2014 je odporca povinný prispievať na výživu maloletých detí sumou po 95 eur na každé dieťa. Súd pri rozhodovaní o výške výživného prihliadol aj na možnosti, schopnosti a tiež majetkové pomery na strane odporcu pričom zistil, že tie sú lepšie ako u navrhovateľky. Tak isto prihliadol na príjmy navrhovateľky zistené v tomto konaní a tiež na to, že navrhovateľka časť jej vyživovacej povinnosti k mal. deťom vyvažuje osobnou starostlivosťou o mal. deti. Každý z rodičov má okrem výživného i ďalších rozsah finančných záväzkov, ktoré však popri stave existencie záväzku z titulu vyživovacej povinnosti k mal. deťom majú až druhoradý charakter. To platí predovšetkým u odporcu a ním deklarované výdavky na garáž, poisťky za auto, za motorku a pod., ktoré majú oproti výživnému práve tento druhoradý charakter, čiže výživné má prednosť pred týmito výdavkami. Vzhľadom na vyššie uvedené je súd toho názoru, že takto určená výška výživného je postačujúca, poukazujúc aj na to, že aj navrhovateľka je povinná podieľať sa na výžive maloletých detí.

Úpravu styku odporcu s mal. deťmi odôvodnil súd prvého stupňa tým, že je oprávnený sa s nimi stretávať každý páry týždeň v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do utorka nasledujúceho týždňa do 18.00 hod. Takto určené intervaly stretávania na pojednávaní navrhol kolízny opatrovník, odporca s nimi súhlasil, navrhovateľka žiadala upraviť intervaly stretávania od nedele od 9.00 hod. do utorka nasledujúceho

týždňa do 18.00 hod. Súd pri úprave styku odporcu s mal. deťmi sa stotožnil s návrhom kolízneho opatrovníka, pri tejto úprave vychádzal zo stavu, že mal. deti sú na odporcu zvyknuté, majú s nim dobrý vzťah, dôverne poznajú jeho domáce prostredie, v ktorom žili a do ktorého sa radi vracajú. Súd určil intervaly stretávania aj s ohľadom na to, aby sa aj odporca mohol podieľať na výchove mal. detí, keďže ako vyplýva z vykonaného dokazovania, aj na jeho strane sú vytvorené podmienky, v ktorých sa vie o mal. deti riadne postarať.

Zároveň súd prvého stupňa uviedol, že rešpektuje návrhy navrhovateľky, odporcu a kolízneho opatrovníka pri stretávaní sa odporcu s maloletými deťmi počas Vianočných, Veľkonočných sviatkov a letných prázdnin. Navrhovateľka a odporca sa zhodli na úprave styku odporcu s mal. deťmi počas vianočných, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin, pričom s takto upraveným stykom súhlasil aj kolízny opatrovník, preto súd tento styk počas vianočných, veľkonočných sviatkov a letných prázdnin upravil v zmysle návrhov účastníkov prednesených na pojednávaní dňa 25.5.2015 tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto rozsudku.

Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvého stupňa ust. § 144 O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Proti tomuto rozsudku včas podal odvolanie odporca, a to okrem výroku o rozvode manželstva. Namietal, že vo veci súd nerozhodoval nestranne. Všetko, čo uviedla navrhovateľka, bral za preukázané a čo uviedol odporca, nebral do úvahy. Odporcovi sa nepáči spôsob, ako navrhovateľka vychováva deti, a to najmä vo vzťahu k nemu. On ako otec má záujem, aby mali všetko, čo potrebujú, aby boli dobre vychované. Preto si myslí, žeby bolo v záujme oboch synov, keby boli v striedavej starostlivosti oboch rodičov. K tomu poukázal na svoje podanie zo dňa 31. 3. 2015, kde bližšie vysvetlil dôvody, pohľad na situáciu v rodine, ako aj k striedavej starostlivosti. Do striedavej starostlivosti sa obával ísť len kvôli pracovnej dobe, ktorú nemal stálu, ale po rozhovore so zamestnávateľom mu bude umožnené končiť o 15.30 hod. a tak sa venovať deťom. Má rád deti a nedokáže sa prihladiť ako trpia už len kvôli tomu, že ich rodičia nedokážu žiť spolu v jednej domácnosti. Chce sa podieľať na ich výchove, lebo to nie sú len navrhovateľkine deti. Pokiaľ by mu súd neurčil, že synovia budú v striedavej starostlivosti, nesúhlasí s výškou výživného, ktorá mu bola určená. Suma 210 Eur je oveľa vyššia, ako sú možnosti odporcu. Ak z jeho priemerného mesačného príjmu 580 Eur sa odráta výživné a náklady na bývanie, neostane mu ani mesačné životné minimum, ktoré je na jednu plnoletú fyzickú osobu 198 Eur. Aj napriek tejto skutočnosti mu bolo výživné navýšené. Iste synom chce dať všetko, čo potrebujú, ale v súčasnosti nie je v jeho možnostiach im dávať viac, ako po 70 Eur. Súd vychádzal zo mzdy 633,66 Eur, pričom tento príjem bol za nadčasy, aby mohol zaplatiť tak vysoké výživné, ktoré mal určené v predbežnom opatrení, a to 190 Eur, bolo pre neho neúnosné, ale snažil sa to platiť, len aby nevyzeral ako nejaký otec, ktorý nechce platiť na svoje deti. Nie je pravdou, žeby mal v súčasnosti takýto príjem na normálne odpracované hodiny. Daňový bonus na deti poberal on, keď si ho navrhovateľka od neho vyžiadala, tak s tým súhlasil, ale plat sa znížil o 47 Eur. U navrhovateľky sa súd uspokojil s tvrdením, že má príjem 330 Eur mesačne, pričom nebral do úvahy, že uviedla, že pečie torty, na ktorých si privyrobí od 50 do 80 Eur za víkend a pečie dve cez víkend. Je vyučená cukrárka, takže nemá núdzu o zákazníkov. Nevie o tom, žeby tento príjem navrhovateľky bol zdokladovaný. Navrhovateľka vyčíslila potreby synov na 233 Eur mesačne, pričom podľa odporcu viaceré položky nesedia. Ale dajme tomu, že je to tak. Keď sú výdavky na synov 233 Eur mesačne, tak by sa odporca mal podieľať polovicou rovnako, ako aj navrhovateľka, teda každý po 116,50 Eur. Ak sa pri stanovení tejto výšky výživného vychádzalo z minimálnych nevyhnutných nákladov, ktoré súdu predložila navrhovateľka, odporca uviedol, že nie všetky náklady navrhovateľky sú pravdivé a objektívne. Nepravdivý údaj - cestovné náklady do práce, 30 Eur do práce a z práce. Navrhovateľka cestuje služobným autom pošty zdarma. Jej ošatenie 20 Eur mesačne, takúto vysokú sumu na seba neminie. Odporca s ňou žil a podľa jeho názoru nie je životné dôchodkové poistenie 58,71 Eur pre navrhovateľku nevyhnutné. Ošatenie na deti 60 Eur to je nepravdivý údaj, pretože na ošatenie detí každý mesiac toľko nevynakladá, ak áno, potom nevie, prečo dostáva deti pri preberaní tak, že majú stále jedny a tie isté veci. Stále jednaké neopraté rifle, obuv majú ako cigáni, čiapky prepotené. Navrhovateľka uvádza mesačné náklady na seba 343,71 Eur a jej príjem sa pohybuje okolo 330 Eur. To znamená, že má vyššie výdavky ako príjmy na seba. Tak potom všetky náklady na deti hradí on sám. Súdom mu bolo vytknuté, že nezdokladoval diéty vo výške 4 eurá denne, ktoré skutočne používa na stravu. Jeho príjem nie je celoročný. Počas zimy je bez práce a v tom čase výživné platiť musí. Je normálne, že navrhovateľka, ktorá zarobí 340 Eur, mala na zaplatenie právneho zástupcu a odporca si nemôže

dovoliť právnika s 580 Eur, lebo mu na to financie nestačia. Navrhovateľka používa výživné určené deťom na platenie právneho zástupcu. Na niektoré praktiky navrhovateľky sa nedokázal prizerať, no musel jej vyhovieť po každej stránke, lebo mu kričala, že nestojí za ňou, ako vychovávať deti. Deti nechcú bývať pri matke, lebo vidia, kto sa ako správa. Sťažujú sa, že ich dedo bije a mama ich dokonca bije po hlave. Odporca to bol nahlásiť na sociálnom úrade kolíznej opatrovníčke, no kým nemá lekársku správu, tak s tým nič nemôže spraviť. Snaží sa s deťmi spojiť telefonicky, ale nie je mu to umožnené. Znova podotkol, že nemá na tak vysoké výživné. Do posledného súdneho pojednávania si len požičiaval peniaze na utiahnutie všetkých nákladov. Uviedol, že už dosť. Rodina navrhovateľky vykradla spoločný byt a do dnes odporcovi nič nevrátila. Minulý rok navrhovateľka vzala celý preplatok za byt 416 Eur, pričom nedala odporcovi polovicu a tento rok, čo platí byt úplne sám, tak si vzala zas preplatok za byt 285 Eur. Preto teraz nepošle odporca výživné v tak vysokej sume, ako mu bolo určené. Vôbec nerieši, že je dlh v stavebninách 2.200 Eur, ktorí nadobudli pri prerábaní bytu. Žiada o zníženie výživného na 60 Eur na mladšieho syna a 70 Eur na staršieho syna vzhľadom na to, že nastupuje do školy a on sám nemá prácu v zime.

Ak sa predal spoločný byt, bude musieť ísť bývať k otcovi, lebo on ho nemôže živiť zo svojho biedneho dôchodku. Potrebuje na lieky. Žiada o striedavú starostlivosť, je tiež rodič, deti ho prosia, aby mohli ostať bývať u neho. Nik sa neopýtal detí, čo chcú, kde chcú byť a s kým. Preto odporca navrhol, aby rozsudok odvolací súd v napadnutej časti zmenil, určil striedavú starostlivosť, prípadne aby ho v celom rozsahu zrušil a vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

Otec doplnil odvolanie ďalším podaním zo dňa 23. 7. 2015 s tým, že uviedol, že rozhodnutie nie je právoplatné a navrhovateľka mu už začala robiť problémy v styku s deťmi. Nadobudol presvedčenie, že čo sa týka styku, bude robiť stále problémy a stretnutia so synmi budú iba vtedy, keď ona bude chcieť, keď bude mať náladu alebo keď jej to bude vyhovovať. Mal byť so synmi vo štvrtok 16. 7. 2015, ale volali mu, že či ich môže mať vo štvrtok. Otec s tým súhlasil, ale za podmienky, že namiesto štvrtku ich matka dá v iný deň a dohodli sa na sobotu na 4 hodiny. Samozrejme ich nedala a navyše mal brat matky telefonovať odporcovi a vyhrážať sa mu. Situácia dospela až do takého štádia, že dňa 18. 7. 2015 podal na políciu trestné oznámenie. Za tohto stavu si myslí, že vzhľadom na vzťah synov k nemu je lepšie, aby boli v striedavej výchove oboch rodičov.

K odvolaniu otca sa vyjadril kolízny opatrovník. Poukázal na správu, ktorá je doložená v súdnom spise a na vykonané dokazovanie. So zverením detí do osobnej starostlivosti matke a s úpravou styku odporca v priebehu konania súhlasil, čo je uvedené aj v zápisnici o pojednávaní zo dňa 25. 5. 2015. O zverení detí do striedavej starostlivosti tak, ako uvádza vo svojom písomnom vyjadrení z marca 2015, otec mal. detí bude uvažovať v budúcnosti. S týmto vyjadrením odporcu je možné súhlasiť v tom zmysle, že ak budú deti staršie, rodičia zvládnu porozvodový proces a upevnia svoje rodičovské role, je možné podať návrh na zverenie detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov. Toho času vzhľadom na vek detí, ich vývinové potreby, na skutočnosť, že doposiaľ im osobnú starostlivosť zabezpečovala v plnom rozsahu predovšetkým matka, na neefektívnu a nedostatočnú komunikáciu medzi rodičmi týkajúcu sa mal. detí a ich potrieb, ako aj na problémovo prebiehajúcu rozvodový proces rodičov plný vzájomných obviňovaní sa rodičov sa toho času v záujme detí javí ich zverenie do osobnej starostlivosti matke. Maloleté deti majú k obojmu rodičom, teda aj k otcovi veľmi dobrý vzťah, čo nespochybňuje ani matka detí, ktorá má však výhrady k zabezpečovaniu osobnej starostlivosti o deti počas styku s otcom, a to nezabezpečenie im pravidelného podávania jedla. Údajne došlo k situácii, kedy otec nedodrжал liečebný režim počas pobytu dieťaťa v jeho domácnosti. Otec tieto tvrdenia matky odmieta. Vzhľadom na to, že sú to chlapci, je len prirodzené, že chcú byť s otcom, tráviť s ním čas a byť u neho. Sporná bola na pojednávaní výška výživného, ktorú požadovala matka a navrhol otec. Súd prvého stupňa určil výživné primerane veku a odôvodneným potrebám mal. detí, ako aj schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom odporcu. Kolízny opatrovník vykonával funkciu v najlepšom záujme mal. detí bez toho, aby sa prikláňal k návrhu toho ktorého rodiča na základe zásahu iných osôb.

K odvolaniu odporcu sa vyjadrila navrhovateľka. Táto napriek tomu, že v časti styku mal. detí s otcom súd rozhodol inak, ako navrhovala, považuje rozsudok za správny a zákonný. Má za to, že nesúhlasí so striedavou starostlivosťou detí tak, ako to uviedol odporca a je presvedčená o tom, že jeho skutočný záujem nie je výchova detí, na ktorú opakovane poukazuje, ale dôvodom jeho návrhu je nechota platiť súdom určené výživné. Navrhovateľka nerozumie, prečo sa v priebehu súdneho konania nikdy konkrétnejšie o striedavej starostlivosti nezmienil, resp. sa jej nedožadoval, len konštatoval, žeby ju

chcel, ale jeho práca mu to nedovoľuje. Podľa názoru navrhovateľky sa v tomto konaní v rámci odvolania odporca ani nemôže dovoliavať striedavej starostlivosti, keď súd de facto v plnom rozsahu vyhovel jeho návrhu prezentovaného na súdnom pojednávaní, a to napriek nesúhlasu navrhovateľky s takýmto rozsahom styku s mal. deťmi. Súd mu vyhovel a on napriek tomu takéto rozhodnutie rozporuje. Dôvody uvedené v odvolaní navrhovateľku prekvapili, zranili a urazili zároveň. Navrhovateľka má rada svoje deti a urobila by pre ne čokoľvek, len aby sa zmiernila ich trauma, ktorou si museli prejsť, keď bývali spolu s otcom. Spolužitie s odporcom bolo plné osočovania, urážok a ponižovania z jeho strany, ktorého svedkom boli aj deti. Nadával navrhovateľke, že je krava sprostá, špina stará a dokonca aj vulgárne. Deťom rozprával, aby ju volali macocha, striga a podobne. Tak, ako uviedla pred súdom prvého stupňa, došlo aj k fyzickému napadnutiu, pričom dôvody, ktoré uvádza odporca, sú úplne prekrútené a prispôsobené. Navrhovateľku zbil a potom povedal, že keď bude treba, tak ju zbije znova. Keďže navrhovateľka nechcela, aby deti vyrastali v takomto prostredí, aby sa násilné sklony nepreniesli aj na nich, tak radšej odišla a to aj napriek tomu, že opustila trojizbový byt a išla do garsónky. Odporca má matke nadávať, aj keď príde po deti alebo cez telefón. Navrhovateľka uviedla, že deti nebije, má ich veľmi rada, snaží sa im všetko vysvetľovať a veľa sa o tom rozprávajú, ako sa majú správať. Je na nich prísna, ale chce, aby z nich vyrástli slušní a dobrí ľudia, aby sa vedeli začleniť do života bez problémov. Keď sa pýta, kde boli a čo robili, keď boli pri otcovi, tak jej nič nechcú povedať, lebo to majú zakázané. Viackrát sa stalo, že deti prišli od otca s plačom, že ich bolia brušká, lebo sú hladné. Ani po zdravotnej stránke sa nevie o ne riadne postarať, keď sú choré a navrhovateľka mu dá lieky, aby ich podával, tak zvyčajne zabudne alebo ich dá, ako to jemu vyhovuje. Odporcovi väčšinou dáva deti v starších veciach a to z dôvodu, že chodia jazdiť na motorkách. Aj deti majú svoje motorky, ktoré im kúpil odporca, čo nestálo málo peňazí. Opakovane sa stávalo, že prišli v potrhaných alebo v tak špinavých veciach, že to musela vyradiť. V nedeľu mu odovzdala deti v nových veciach. Odporca dochádza do zamestnania každý deň autom a to má do práce tak 20 minút peši. S deťmi stále odchádza preč do N. Y. na aute, aj keď si idú kopať loptu alebo sa sánkovať. Navrhovateľka chodí peši na stanicu, lebo si nedovolí ísť autobusom. Nechodí služobným autom, ale cestuje autobusom. Preto nevie, odkiaľ zobral odporca informácie, že chodí služobným autom. Odporca býva sám v trojizbovom byte, má auto, motorku Husaberg, motorku Simson, starší syn má motorku, má garáž v podnájme a ešte svoju garáž oficiálne kúpenú na otca dáva do podnájmu. Odporca je zamestnaný ako zamestnanec, tak vie, že nie je možné, aby mal 4 mesiace voľno v práci v zime, v lete robí stále a v zime málo, kedy si berie dovolenku. Dovolenku si preto vyberá v zime, čiže ani počas zimy nie je bez príjmu. Minulý rok, keď sa navrhovateľka odsťahovala od odporcu, tak jej na výživu nedal ani jedno euro a začal platiť, až keď mu to stanovil súd. Preplatok za plyn a elektrinu za minulý rok zobral odporca. Preto si navrhovateľka vzala preplatok za byt. Všetky peniaze použila na výdavky pre deti. Pokiaľ ide o preplatok za byt tento rok, tak mali vo výške 570 Eur, kde ona dostala polovicu, keďže do mája 2015 užívala byt a za jeho užívanie platila. Preplatok za elektrinu a plyn znova zobral odporca. Zaplatila poplatky za komunálny odpad za rok 2015 vo výške 44,89 Eur a za deti a za seba, lebo odporca ich odmietol platiť za deti, lebo vraj dáva výživné a taktiež zaplatila daň za byt za rok 2015 vo výške 11,61 Eur. Piekla niekedy torty, to je pravda, ale už ich nepečie, lebo nemá na to čas, pretože sa musí sama venovať deťom. V garsónke sa nedá pohnúť a v neposlednom rade nemá ani rúru, lebo je pokazená. Daňový bonus žiadala vo februári 2015, ale odporca nebol ochotný dať ho. Preto ho vyžiadala vo firme a tá ho navrhovateľke poslala. Pokiaľ ide o stanovisko detí, tak podľa ich tvrdení chcú bývať s navrhovateľkou. Nemá vedomosť o tom, žeby chceli byť s otcom. Navrhla rozsudok v napadnutej časti ako vecne správny potvrdiť.

Navrhovateľka sa vyjadrila aj k doplneniu odvolania. Uviedla, že odporca situáciu účelovo skresľuje, zveličuje a dramatizuje. Je pravdou, že požiadala o predchádzajúci súhlas odporcu s tým, že chcela ísť s deťmi na predĺžený víkend na L. I. od štvrtka 16. 7. 2015 do soboty 18. 7. 2015, t.j. aj počas štvrtka, kedy sa on mal s deťmi stretnúť podľa predbežného opatrenia. Navrhla, že ak bude súhlasiť, tak mu deti umožní zobrať v náhradnom termíne, t.j. v sobotu 18. 7., prípadne v nedeľu 19. 7. Odporca po dlhom dohadovaní súhlasil, vedel, kde budú, avšak aj napriek tomu išiel hneď vo štvrtok na políciu, pričom v sobotu bol na odporkyňu podať aj písomné trestné oznámenie. Navrhovateľka nemá auto, takže nemá ako chodiť s deťmi na výlety. Berie teda každú príležitosť, ktorá sa im núka. Dostala ponuku, že môže ísť na L. I., pričom nebude platiť za dopravu ani ubytovanie, tak samotne s deťmi chcela ísť. Nerobila to pre seba. Situácia sa zmenila iba v tom, že zo I. sa vrátili až v nedeľu. Odporca nevolal, že sa chce s deťmi stretnúť. V nedeľu sa vozil na motorke, videli ho v N. na kúpalisku. Prečo si deti v nedeľu nevyzdvihol, dodnes navrhovateľka nevie. Keď potom prišiel v utorok 21. 7. 2015 pre deti, tak mu ani nestihla dopovedať, že mu môže dať deti za ten štvrtok aj v iný termín, než si pôvodne dohodli. Povýšenecky povedal, že on deti za štvrtok nechce, že už to riešia úradu. Sám odporca v utorok 14. 7.

2015 neprišiel pre deti, lebo to nestihol kvôli práci, a preto mu ich navrhovateľka bez problémov dala v stredu 15. 7. 2015, aj keď ich mať nemal. Odporca nemá vyplatené výživné za dva mesiace, pričom navrhovateľka nebežala na neho dať exekúciu alebo trestné oznámenie.

Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o rozvode manželstva, ktorý nadobudol právoplatnosť (§ 206 O.s.p.) v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 214 ods. 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa 2. 11. 2015 a zistil, že odvolanie odporcu v napadnutej časti nie je dôvodné.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa ods. 2 citovaného zákonného ustanovenia obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa ods. 3 citovaného zákonného ustanovenia každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa ods. 4 citovaného zákonného ustanovenia pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p. s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k mal. deťom pochádzajúcim z ich manželstva na čas po rozvode.

Z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že mal. deti N. a V. navštevujú materskú škôlku, navrhovateľka uhrádza 13,- eur školné pre mal. V., strava v škôlke stojí 25,- eur mesačne pre každé z detí. Obe deti sú zdravé, prekonávajú bežné detské ochorenia. Mal. N. sa lieči na alergiu, navštevuje psychologičku z dôvodu jeho správania doma aj v škôlke, taktiež logopedickú ambulanciu. Čo sa týka výdavkov na stravu, tie sú vo výške 35,- eur mesačne pre každé z mal. detí, výdaje na hygienu sú vo výške 10,- eur mesačne, ošatenie v sume 30,- eur mesačne na jedno dieťa a výdaje na starostlivosť sú vo výške 15,- eur mesačne pre mal. N. a 5,- eur mesačne pre mal. V..

Navrhovateľka pracuje ako doručovateľka v Slovenskej pošte, a.s., a jej mesačný čistý príjem dosahuje výšku 330,- eur mesačne. Taktiež poberá rodinné prídavky vo výške 47,04 eur a dostáva aj výživné od odporcu vo výške 190,- eur mesačne. Spolu s mal. deťmi býva v prenajatej garsónke, za ktorú platí nájomné vo výške 125,- eur mesačne. Náklady na stravu má navrhovateľka vo výške 70,- eur mesačne. Ďalšie náklady súvisia s platbami za mobil, cestovné do práce, poisťky, hygienu, ošatenia a zdravotnú starostlivosť, v celkovej výške 148,71 eur mesačne.

Odporca je zamestnaný vo firme Ing. S. I. - IVS ako vodič, jeho priemerný príjem za obdobie od januára 2014 do februára 2015 dosahoval výšku 633,66 eur v čistom. Toho času podľa tvrdenia odporcu dosahuje jeho príjem výšku 570,- eur v čistom. Býva v 3- izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve jeho a navrhovateľky. Čo sa týka nákladov na bývanie, tie sú vo výške 200,- eur mesačne. Ďalšie náklady súvisia so zakupovaním stravy, hygienických potrieb, oblečenia, poisťiek za auto a motorku a tiež zakupovaním iných bežných potrieb.

Z obsahu spisu vyplýva, že uznesením č. k. 4P/114/2014-10 zo dňa 11.6.2014 súd predbežným opatrením upravil styk odporcu s mal. deťmi tak, že odporca je oprávnený stretávať sa s mal. deťmi každý utorok a štvrtok v čase od 16.00 hod. do 18.30 hod.; vždy prvý víkend v mesiaci od soboty od 9.00 hod. do nedele do 17.00 hod. a každú druhú nedeľu v mesiaci v čase od 9.00 hod. do 17.00 hod. a to do právoplatného skončenia konania v tejto veci s tým, že navrhovateľka je povinná v určenom čase pred miestom svojho bydliska deti riadne pripravené odovzdať odporcovi a ten je povinný v určenom čase navrhovateľke odovzdať. Ďalším výrokom zaviazal odporcu platiť výživné vo výške 95,- eur mesačne na každé z mal. detí. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 4.7.2014.

Odporca nesúhlasí s výškou výživného, ale nesúhlasí ani so zverením mal. detí do výchovy navrhovateľke. Žiada určiť striedavú starostlivosť.

V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na skutočnosť, že obaja rodičia zhodne navrhli, aby boli mal. deti zverené do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá ich má v starostlivosti aj na základe predbežného opatrenia. Otec vo svojom podaní, na ktoré poukazuje i v odvolaní, iba uviedol, že v budúcnosti bude uvažovať o striedavej starostlivosti. K zvereniu mal. detí matke sa priklonil i kolízny opatrovník. V odvolacom konaní nenavrhuje zmenu výchovného prostredia. Naopak zhodne s tvrdením súdu uvádza, že navrhovateľka sa o mal. deti stará od ich narodenia a v jej doterajšej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Starostlivosť nezanedbáva a je o nich riadne postarané.

Odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa čo do zverenia mal. detí do výchovy matky, ale i čo do širokej úpravy styku mal. detí s odporcom rozhodol správne. Tak ako konštatoval súd prvého stupňa, bolo rešpektované právo mal. detí na zachovanie vzťahu k obidvom rodičom, pretože ide o chlapcov, ktorí majú vzťah k otcovi a je i v ich záujme, aby sa s ním stýkali v čo najväčšom rozsahu.

Súd prvého stupňa správne rozhodol i o výške výživného. Odvolanie odporcu ani v tejto časti nie je dôvodné. Súd prvého stupňa správne vypočítal, že priemerný príjem odporcu za obdobie január 2014 do februára 2015 dosahoval výšku 633,66 Eur v čistom. V súčasnosti jeho príjem dosahuje výšku 570 Eur v čistom. Náklady na bývanie predstavujú 200 Eur mesačne. Ďalšie náklady má na zakupovanie stravy, hygienických potrieb, oblečenia, poisťiek za auto a motorku a na bežné potreby. Matka má však čistý mesačný príjem iba vo výške 330 Eur, poberá rodinné prídavky vo výške 47,04 Eur. S deťmi býva v garsónke, kde platí nájomné vo výške 125 Eur. Na stravu má navrhovateľka náklady vo výške 70 Eur mesačne. Uhradza náklady za mobil, cestovné do práce, poisťky, hygienu, ošatenie a zdravotnú starostlivosť v celkovej výške 148,71 Eur mesačne. Odporca spochybnil, že výšku nákladov navrhovateľky týkajúcu sa cestového do práce. Tvrdil, že cestuje služobným motorovým vozidlom. Túto informáciu však matka spochybnila.

Odporca tiež namietal výšku výdavkov na mal. deti s tým, že pokiaľ by aj túto výšku nerozporoval, polovicu výdavkov je povinná uhrádzať matka. Celkové výdavky vo čínia výšku 233 Eur mesačne, teda matka má uhrádzať 116,50 Eur mesačne a otec tiež 116,50 Eur mesačne.

Ani táto odvolacia námietka odporcu nie je dôvodná. Súd prvého stupňa správne uviedol, že prihliadol na príjmy navrhovateľky zistené v konaní a tiež na to, že navrhovateľka časť jej vyživovacej povinnosti k mal. deťom vyvažuje osobnou starostlivosťou o maloleté deti. Každý z rodičov má okrem výživného i ďalší rozsah finančných záväzkov, ktoré však popri stave existencie záväzku z titulu vyživovacej povinnosti k mal. deťom majú až druhoradý charakter. I odvolací súd súhlasí s tým, že u odporcu sú to hlavne deklarované výdavky na garáž, poisťky za auto, za motorku, ktoré majú oproti výživnému druhoradý charakter. Výživné má prednosť pred týmito výdavkami.

Súd prvého stupňa čo do zverenia mal. detí do výchovy matke i čo do určenia výživného a rozsahu styku správne rozhodol. Preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v jeho napadnutej časti, t.j. okrem výroku o rozvode manželstva podľa ust. § 219 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., lebo ide o výchovu a výživu týkajúcu sa maloletých detí. Toto konanie má charakter konania, ktoré môže začať i bez návrhu. Preto odvolací súd vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.